BIBLIOTHEEKDIRECTEUREN AAN HET WOORD

Publicatie/Dossier vervolgpagina

Wat hield bibliotheekdirecteuren bezig tijdens de coronacrisis? Voor welke vraagstukken zagen zij zichzelf geplaatst, en hoe gingen ze daarmee om? Anne van den Dool (KB) interviewde vanaf de eerste sluiting in maart wekelijks meerdere directeuren door het hele land, die haar vertelden over het reilen en zeilen van een bibliotheek in coronatijd.

20 april 2020: ‘Juist nu maatschappelijke kansen zo verschillen, kan bibliotheek meerwaarde tonen’ – Martin Berendse (OBA)

Martin Berendse heeft zijn bibliotheek nooit als dicht beschouwd. Direct na de collectieve sluiting van alle bibliotheekvestigingen kreeg de OBA-directeur een telefoontje van de gemeente Amsterdam: of hij zich in deze tijd wilde ontfermen over de stad. Een eervolle opdracht, die hij met beide handen aangreep.

Lees het interview

21 april 2020: ‘Deze digitale ontdekkingen blijven onderdeel van ons aanbod’ – Rachel van den Hoogen (Biblionet Groningen)

Na de indaling van de coronacrisis rolde Biblionet Groningen al rap een mooi digitaal aanbod uit, met onder meer een online Taalhuis, een BiebLab en voorleesfilmpjes. Directeur Rachel van den Hoogen vertelt over het ontstaan van dit aanbod, en de wensen tot behoud voor de toekomst.

Lees het interview

22 april 2020: ‘We denken nu nog bewuster na over onze gezamenlijke boodschap’ – Gerry Poelert (Cultura Ede)

Cultura Ede is een fusie van verschillende organisaties, die samen één pand delen. In dat gebouw is niet alleen een bibliotheek, maar ook een theater, een bioscoop, een VVV-kantoor en een erfgoedinstelling te vinden. Al die organisaties moesten op hun eigen manier hun weg vinden in de wirwar van regels en voorschriften die het coronavirus met zich meebracht, aldus directeur Gerry Poelert.

Lees het interview

23 april 2020: ‘Heropening stelt bibliotheek voor grote uitdagingen’ – Els Brons (Bibliotheek Hilversum) en Anton Kok (VOB)

Op dinsdagavond 21 april werd duidelijk dat bibliotheken in elk geval tot 20 mei hun vestigingsdeuren nog gesloten moesten houden. Die middag ging interim-directeur Anton Kok van de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) op bezoek bij Els Brons in de bibliotheek Hilversum, om daar te onderzoeken voor welke uitdagingen bibliotheken bij heropening zullen komen te staan.

Lees het interview

24 april 2020: ‘Reorganisatie en coronacrisis zorgen samen voor dubbele onwennigheid’ – Erna Winters (Bibliotheek Kennemerwaard)

In Kennemerwaard vonden twee parallelle veranderingen van formaat plaats: naast het opzetten van alternatieve dienstverlening zat de organisatie ook midden in de omslag naar zelforganiserende teams. Erna Winters besloot die ontwikkeling door te zetten, tegen de krachten van het coronavirus in.

Lees het interview

27 april 2020: ‘Bel niet alleen je leden, maar ook je gemeente’ – Ankie Kesseler (Bibliotheek Aanzet)

Tijdens de eerste sluiting stond het contact met de twaalf gemeenten in het werkgebied van AanZet hoog op de agenda. Vanuit iedere bibliotheekvestiging vonden gesprekken met de wethouder plaats – belangrijk om de lokale overheid op de hoogte te stellen van de belangrijke bezigheden van de bibliotheek, en om ook voor in de toekomst de financiering veilig te stellen.

Lees het interview

28 april 2020: ‘Dankzij digitale programmering ziet men wat we in huis hebben’ – Mariet Wolterbeek (Bibliotheek Z-O-U-T)

Voor Mariet Wolterbeek, directeur van de Bibliotheek Z-O-U-T, was het helder: als de regering ons oproept thuis te blijven, moeten we dat ook doen. En dat betekende geen haal- of brengservice bij deze bibliotheekorganisatie, die dertien vestigingen in vier gemeenten kent. In plaats daarvan vonden activiteiten waar mogelijk digitaal plaats.

Lees het interview

6 mei 2020: ‘Extra kans om me als directeur open op te stellen’ – Norbert van Halderen (Bibliotheek Waterland)

Waar de coronaperiode voor veel bibliotheekorganisaties en hun directeuren al behoorlijk hectisch is, stond de Bibliotheek Waterland al helemaal voor een uitdaging. De organisatie, met vijf vestigingen in onder meer Volendam, Purmerend en Landsmeer, verwelkomende op 1 april 2020 een nieuwe directeur. Norbert van Halderen zag vooral mogelijkheden om zich als nieuweling direct van zijn beste kant te laten zien.

Lees het interview

6 mei 2020: ‘Wij kunnen groepen kinderen niet zomaar aan’ – Mariska Koning (Bibliotheek Voorschoten-Wassenaar)

Natuurlijk was Mariska Koning, directeur van de Bibliotheek Voorschoten-Wassenaar, ontzettend blij dat de bibliotheek vanaf 11 mei in beperkte vorm haar deuren weer mocht openen. Toch moest er nog flink wat gebeuren voordat in de twee vestigingen volgens het VOB-protocol materialen konden worden uitgeleend en ingeleverd.

Lees het interview

7 mei 2020: ‘Vraagt lenigheid, maar met passie komen we ver’ – Ine van der Meer (OBA)

Ine van der Meer, sectormanager dienstverlening bij de Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA), was nauw betrokken bij de totstandkoming van het protocol voor de heropening van de bibliotheek voor basisschoolleerlingen. Ze zag uitdagingen, maar had ook ideeën hoe die gemakkelijk konden worden opgelost.

Lees het interview

11 mei 2020: ‘Europese subsidies kunnen ons uit deze crisis helpen’ – Ton van Vlimmeren (Bibliotheek Utrecht)

De intrede van het coronavirus pakte voor Ton van Vlimmeren, directeur van de Bibliotheek Utrecht, wel heel onvoordelig uit: de opening van de gloednieuwe hoofdvestiging moest last-minute worden gecanceld. Toch richtte Van Vlimmeren zich vol goede moed op een hybride bibliotheekaanbod.

Lees het interview

15 mei 2020: ‘We moeten ThuisBieb-gebruikers verleiden tot bibliotheekabonnement’ – Cyril Crutz (BiblioPlus)

Als lid van de marketingcommissie zag BiblioPlus-directeur Cyril Crutz hoe de bibliotheek zich voor het eerst landelijk wist te positioneren, met gezamenlijke campagnes en diensten. Die stijgende lijn moeten we ook na deze crisis voortzetten, pleitte hij.

Lees het interview

18 mei 2020: ‘Bibliotheek moet geen parkeerplaats voor kinderen zijn’ – Jannie van Vugt (Bibliotheek Oosterschelde)

Bij de bibliotheek in Oosterschelde ligt de focus op taalontwikkeling en leesbevordering bij de jeugd. Juist daarom maakte directeur Jannie van Vugt zich bij de plannen voor heropening van de bibliotheek zorgen over de groepen kinderen die de bibliotheek zonder begeleiding zouden moeten bezoeken.

Lees het interview

20 mei 2020: ‘Digitaal aanbod is permanent work in progress’ – Jan Klerk (Bibliotheek Katwijk)

Jan Klerk, lid van de commissie Digitaal van de VOB en al jaren betrokken bij de digitale ontwikkelingen in bibliotheekland, keek ongeduldig toe hoe bibliotheken tijdens de coronacrisis allerhande online activiteiten ontplooiden. ‘We hadden juist nu een vlekkeloos digitaal aanbod kunnen neerzetten, maar opnieuw heeft dit ons veel hoofdbrekens opgeleverd.’

Lees het interview

25 mei 2020: ‘Steek als bibliotheek je energie in jouw unieke aanbod’ – Astrid Vrolijk (Stadkamer Zwolle)

Natuurlijk waren ze ook in Zwolle druk bezig met praktische zaken. Toch voelde directeur Astrid Vrolijk de behoefte verder te kijken dan de operationele zaken en na te denken over de vraag wat deze crisis betekent voor de identiteit en toekomst van de bibliotheek.

Lees het interview

27 mei 2020: ‘Studieplekken voor jongeren zijn zo georganiseerd’ – Geja Olijnsma (Bibliotheek Venlo)

Bij de Bibliotheek Venlo maakten ze een bijzondere keuze. Toen zij op maandag 11 mei hun deuren weer mochten openen, kozen ze er niet alleen voor om het halen en brengen van materialen weer op te starten: ze richtten ook direct veertig werkplekken voor studenten in, die vanaf het begin vrijwel constant allemaal bezet waren.

Lees het interview

29 mei 2020: ‘Wij spreken de taal van maar een fractie van onze doelgroep’ – Frederique Westera (Bibliotheek Salland)

De Sallandse bibliotheek richt zich normaal gesproken op participatie en de dienstverlening aan het onderwijs – twee speerpunten die zich moeilijk laten rijmen met de beperkte mate waarin bibliotheken tijdens de coronacrisis hun diensten konden uitvoeren. Toch waagde directeur Frederique Westera samen met haar team een moedige poging.

Lees het interview

4 juni 2020: ‘Wij gaan in veiligheid, vertrouwen en voortvarendheid te werk’ – Jenny Doest (Rozet Arnhem)

Gevraagd naar een typering van deze tijd weet Jenny Doest, directeur van het multifunctionele Rozet Arnhem, de coronaperiode in een serie aan beschrijvingen te vangen: van spannend en onzeker tot creatief en innovatief. ‘In twee maanden tijd hebben we twee jaar gewonnen.’

Lees het interview

5 juni 2020: ‘Ook kijken naar andere branches’ – Bert Hogemans (Bibliotheek Gelderland Zuid)

Je zult wel blij zijn dat je weer open bent, hoorde Bert Hogemans begin juni van dit jaar vaak. Zijn reactie was tweeledig. ‘Natuurlijk ben ik ontzettend blij dat we weer iets kunnen betekenen voor onze klanten. Tegelijkertijd schrikken alle afzetlinten, vloerpijlen en spatschermen enorm af.’ Daarin konden we van andere branches nog wel iets leren, aldus de directeur van de Bibliotheek Gelderland Zuid.

Lees het interview

8 juni 2020: ‘Wie veelzijdigst is, staat voor de grootste uitdaging’ – Peter Kok (Bibliotheek Midden-Brabant)

In de Tilburgse LocHal is voor alle kernfuncties van de bibliotheek volop ruimte. De coronamaatregelen brachten daar verandering in: voor iedere activiteit moest een ander protocol worden geraadpleegd. In die wirwar van regelgeving zocht directeur Peter Kok naar oplossingen.

Lees het interview

15 juni 2020: ‘We zijn nog steeds de huiskamer van de stad’ – Albert Kivits (Bibliotheek Eindhoven)

Toen instellingen hun deuren langzaam maar zeker weer mochten openen, werd het voor bezoekers steeds minder duidelijk welke richtlijnen op welke openbare plek van toepassing waren. In Eindhoven gingen ze bij de bibliotheek voor een communicatiestrategie met zo min mogelijk onrust en zoveel mogelijk coulance voor de bezoeker.

Lees het interview

17 juni 2020: ‘We zijn hele crisis lang zichtbaar gebleven’ – Jacinta Krimp (KopGroep Bibliotheken)

Het vakantiegevoel zat er na heropening bij KopGroep Bibliotheken nog even niet in. Ook in het noordelijkste puntje van Nederland moest de dienstverlening in afgepaste vorm plaatsvinden. ‘Ontspannen in de bibliotheek verblijven is nog even lastig.’

Lees het interview

22 juni 2020: ‘Crisis vraagt om regionale aanpak’ – Hanneke Bruggeman (DNK Assen)

Over de bibliotheek heeft Hanneke Bruggeman, directeur van multifunctionele organisatie DNK, zich tijdens de crisis nog het minste zorgen gemaakt. Die kon op volle toeren blijven draaien, terwijl het theater en de bioscoop met veel meer uitdagingen te maken hadden.

Lees het interview

6 juli 2020: ‘Juist nu zijn we nodig om mensen uit de crisis te helpen’ – Sandra Uijlenbroek (SCHUNCK Bibliotheek Heerlen)

Tijdens de coronacrisis is het behoud van het contact tussen collega’s een van Sandra Uijlenbroeks voornaamste speerpunten geweest. ‘‘Juist in deze tijd leek het me belangrijk dat iedereen zou weten wat anderen bezighoudt – in het werk, maar eventueel ook privé. Ook als de storm weer wat is gaan liggen, kan ik me voorstellen dat we deze manier van communiceren aanhouden.’

Lees het interview

30 september 2020: ‘Of we deze crisis goed benut hebben, moet nog blijken’ – Victor Thissen (Boekenberg en de Bibliotheek Zuid-Hollandse Delta)

Hoe krijgen wij de mensen terug onze gebouwen in? Dat was een van de grootste uitdagingen waarvoor directeur Victor Thissen, zichzelf geplaatst zag. ‘Onze dienstverlening mag dan wel weer bijna op het oude niveau zijn, de consument lijkt er nog niet klaar voor.’

Lees het interview

8 oktober 2020: ‘Er heerst meer dan ooit solidariteit’ – Theo Kemperman (Bibliotheek Rotterdam) en Conny Reijngoudt (de Bibliotheek aan den IJssel)

De coronacrisis heeft ook veel gebracht, zien Conny Reijngoudt en Theo Kemperman. Toch begon het door de steeds veranderende maatregelen steeds meer te piepen en te kraken. ‘De rek raakt er zowel bij bezoekers als bij het personeel uit.’

Lees het interview

15 oktober 2020: ‘We willen weer de huiskamer van de stad kunnen zijn’ – Iris de Boer (Bibliotheek Gouda) en Hester Soeters (DOK Delft)

Als medewerkers van bibliotheken in middelgrote steden in de Randstad herkennen Iris de Boer (teamcoördinator frontoffice in de bibliotheek in Gouda) en Hester Soeters (teamleider facilitair, proeflokaal & klantenservice bij DOK Delft) elkaars verhaal continu. Beiden vertelden ze in vogelvlucht het verhaal van de afgelopen maanden, van sluiting tot heropening – een verhaal dat daags na de persconferentie van 13 oktober een nieuwe wending kreeg.

Lees het interview

21 oktober 2020: ‘De bibliotheek is niet langer ongedwongen’ – Paul Adels (Theek5) en Manja Mekking (bblthk Wageningen)

Enkele weken voor de tijdelijke sluiting werden directeuren Manja Mekking en Paul Adels vooral overvallen door vermoeidheid vanwege de continu veranderende maatregelen. ‘Tijdens de eerste golf werden we overvallen door uitbarstingen van creativiteit. Na een paar maanden van de oude sfeer te mogen proeven, sloeg bij de laatste persconferentie de sfeer om.’

Lees het interview

30 oktober 2020: ‘Liever helemaal dicht dan een beetje open’ – Hester van Beek (Bibliotheek Rijn en Venen) en Paul Broekhoff (Bibliotheek Den Haag)

In Rijn en Venen en Den Haag stonden ze vlak voor de sluiting continu in de waakstand. ‘Het is steeds maar weer afwachten of we dicht moeten.’ Ook van het personeel eisten de steeds wisselende maatregelen en ziekteverschijnselen van het coronavirus hun tol.

Lees het interview

13 november 2020: ‘Juist in deze tijd kunnen wij het verschil

maken in iemands welbevinden’ – Marly Driessen (Bibliotheek De Lage Beemden) en Roos Herman (Bibliotheek West-Brabant)

Ze bevonden zich in een gekke tussenfase, de directeuren van de Bibliotheek De Lage Beemden en de Bibliotheek West-Brabant: net als de rest van bibliotheekland moesten zij voor twee weken de deuren van hun vestigingen sluiten. Met de inwerkingtreding van deze overheidsmaatregel, bedoeld om een tweede coronagolf af te vlakken, werden direct weer alle protocollen van stal gehaald.

Lees het interview

20 november 2020: ‘Bibliotheek is veerkrachtig én proactief’ – in gesprek met Frans Bergfeld (Probiblio) en Sandra van Gaalen (Fers)

Niet alleen bibliotheken ondervonden hinder van het coronavirus, ook POI’s moesten hun dagelijkse gang van zaken aanpassen. Dat blijkt wel in gesprek met Sandra van Gaalen, directeur van het Friese Fers, en Frans Bergfeld, die aan het hoofd staat van Probiblio, dat zorgdraagt voor Noord- en Zuid-Holland.

Lees het interview

6 november 2020: ‘De zzp’ers, studenten en krantjeslezers missen ons’ – in gesprek met Dirk Nijdam en Marian Buvelot

De directeuren, die met hun organisaties beiden werden genomineerd voor Beste Bibliotheek van 2020, beleefden een vreemd jaar. Allebei openden ze een compleet vernieuwde vestiging, waarvan ze vanwege de maatregelen rondom het coronavirus maar kort konden genieten.

Lees het interview

22 december 2020: ‘Ook na heropening houden we rekening met alle scenario’s’ – in gesprek met Alice van Diepen en Jeanine Deckers

De bibliotheekdirecteuren uit Deventer en Roermond, die dit jaar allebei zitting hebben genomen in het bestuur van de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB), maakten beiden verschillende keuzes tijdens de eerste lockdown en de daaropvolgende. Ook voor de nabije toekomst houden ze alle opties open.

Lees het interview